Ч. 256 (12.912). Львів, пятниця 13. листопаду 1931. Poсztowa opłatę zapłacono ryczałtem. Рік LII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло", Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 25 сот.

Перебудова торговельної політики світу.

ПОЛЬЩА ПЕРЕД МАРЕВОМ ВТРАТИ ЗАГРАНИЧНИХ РИНКІВ.

(Пасивні білянси. — Зріст продукції й упадок консумції. — Недостача золота і довіря. — Відновлений меркантилізм. — Англійські засади компензат і Польща.)

I

Державний еґоїзм у господарській ділянці, який буйно розрісся після світової війни, став поважною перепоною у нормальній циркуляції продукованих цінностей. Це заставило відповідні міродатні чинники підняти акцію за відновлення т. зв. „господарської рівноваги", себто за свобідний доступ для всіх держав світу до міжнародніх ринків продукції і збуту. Особливо пильно заходилась біля того скликана Лігою Націй в 1927 р. Міжнародня Економічна Конференція, яка проголосила, що „поворот до справжньої вільної торговлі є одною з головних умовин всесвітнього добробуту".

Кличі господарського лібералізму не скрізь находили послух. Виполоти бурян економічного самодбання, що виросло на ґрунті трівоги за ослаблення господарського потенціялу в усіх державах (навіть у Зед. Державах Америки), було, очевидно, доволі важко. Мимо того ідея всесвітньої економічної співпраці почала приймати подекуди конкретні форми (частинне знесення обмежень вивозу і ввозу, упрощення митної номенклятури), поки **розгін продукційної турбіни і більшаюча пасивність торговельних згл. платничих білянсів** у богатьох державах не поставили крапки, починаючи тепер новий уступ в історії всесвітнього товарового обміну, який можна би назвати **„зміцненим еґоїзмом"**.

Господарський орґанізм важко нездужає і то так, що найбільші уми не в силі поставити стовідсотково-певної діягнози. Одно приймають вони без застережень, а саме, що затяжна кріза — це вже **не часова депресія, не зіпсована конюнктура, а кріза структури господарського орґанізму** на цілому світі і це вимагає нового підходу до неї, нових способів лікування.

Міжнародня Торговельна Палата подає аж 13 причин світової крізи, що сплелись у ґордійський вузол, тамуючи нормальне функціовання господарського орґанізму. Не без причини як перший пункт подано швидший зріст продукції ніж населення і його покупної сили.

І дійсно: зріст світової продукції є просто жахливий. Порівнюючи з 1913 р. **продукція богатьох артикулів зросла на 50—100, а то й більше відсотків**, досягаючи прим. у штучному шовку неімовірної цифри 1120 проц. Натомість **консумційна сила міжнародніх ринків упала, редукуючи значно рівень цін.** І нічого дивуватись, коли читаємо, що в Канаді палять пшеницею, бо при 60—70 проц. редукції продажної вартости пшениці, вона дешевша від вугілля*). Це просто траґічне в той час, коли міліони людей недоїдають, а то й просто голодують, коли в самій Европі 10 міліонів безробітних (додаймо ще й їхніх родин) кричать за хлібом!

Не краще з іншими артикулами. Ось продукція тростинового цукру зросла на 85 проц., а ціна впала так, що його запаси нищать, бо не виплачується транспортувати до пристаней. Продукція кави зросла на 90 проц., а ціна впала на 40 проц. Через те Бразилія топить свої запаси в морю. Згадатиб ще впадок цін на вовну, бавовняні і шовкові вироби, кавчук на 50 проц., металів 30 проц.

Між причинами крізи, які подає згадана М. Т. Палата є теж **брак золота й упадок курсу срібла.**

Визначний економіст Кассель у недостатку золота добачує навіть головне лихо сучасної ситуації. Він пише: „Кількість і темпо обігу засобів платности (очевидно базованих на золоті) не стоять у ніякому відношенні до світового господарства". А Англія після закинення „gold Standart"-у шукає тепер іншої бази для задуманої нею т. зв. **„імперіяльної валюти"**, бо срібло теж захиталось у ціні на 15 проц., а з ним захиталась валюта східної Азії, базована на сріблі.

До тих матеріяльних моментів доходять ще психольоґічні. Теперішню крізу зясовують теж як „крізу довіря", яка спричинює занепад короткоречинцевого кредиту.

Очевидно в цьому є богато правди, хоч будоб упрощенням замотаної проблеми, зводити всі причини крізи до спільного знаменника недостачі довіря до **політичньої структури світу.** Міжн. Торг. Палата подає як останній пункт „спису хворіб" те, що **2/3 людности світу живе в політичній непевности і небезпеці.** І нічого сумніватися, що це грає поважну ролю, бо ніщо так не вимагає стабільности політичних відносин, незмінности „політичного завтра", як саме господарство. І цей спліт економіки та політики значно **комплікує** розвязку ґордійського вузла, впроваджуючи важкий момент політичної перебудови світу з усіми грізними консеквенціями такого кроку. Але доводиться сумніватись, чи найідеальніша перебудова політичних кордонів (будьмо фантастами на одну хвилину) уже сама поставилаб на ноги хворе господарство світу.

Так, довіря необхідне! Але довіря перш усього до господарського устрою, який зі сьогоднішним змістом капіталізму тріщить по всім швам, ширячи руїну в цілому світі.

Не посіє того довіря ані квазі-синдикалізм італійського фашизму (1 міліон безробітних!), ані „соціялізм", а в дійсности вибуялий етатизм, що експериментуючи видав присуд недоїдання і жебрачого клигання на всіх громадян Радянського Союзу. З готових форм, витворених уже людством, залишивсяб хіба ще кооперативний соціялізм. І Центр. Комітет Міжнар. Коопер. Союзу вилвигнув перед місяцем кооперативну систему, як таку, що найбільше здібна розвязати трудноші в економіці світу.

Та могутній капіталізм не думає нікому уступати місце. Він тільки звужує свою операційну базу, відказується від міжнародньої солідарности в усій ширині, рятує свій престіж і прибутки між граничними стовпами держав. І коли в теорії бачимо горячкове шукання чогось нового, нових „істин", то в **практиці йде поворот на залишені частинно шляхи державного еґоїзму, господарського протекціонізму, поворот до політики високих мит, преференцій і рестрикцій,** коротко цілковите навернення до ідеї меркантилізму з XVIII. століття, приноровленого до потреб нашого століття.

Лянсована в світі фраза Ляваля після його повороту з Америки, що — мовляв — „Европа сама мусить думати тепер про свій рятунок" — це мов рятунковий сигнал „СОС" потапаючого корабля. І рятунок почався, але його тенденції далекі від духа европейської солідарности.

У пресі появились вісти, що Ляваль себ-то Франція має намір сама полагодити справу з німцями, а саме **зменшити висоту военних трибутів і продовжити короткоречинцеві кредити.** Це як і обмірковувана франц.-німецькою господарською комісією площина економічної співпраці двох недавних антаґоністів, має мабуть за ціль врятувати бодай щось з невдачної досі паневропейської концепції й **отворити кляпу безпеченства для нагромадженої тепер в Европі, а особливо в Німеччині вибухової енерґії.**

Інж. В. Несторович.

*) В останньому часі збіжеві біржі нотують знижку цін, особливо на жито. Це спричинене зменшенням збору в цьому році у порівнанні з минулим. Запаси жита є теж незначні, через що госса цін на жито є оправдана і мабуть ще скріпиться, оскільки совіти не кинуть на европейський ринок своїх резерв. Натомість **виглядів на тріvалу поправу цін пшениці немає**, бо її запаси в Америці, Канаді, Австралії й Румунії є величезні, а теперішню знижку приписують біржевій спекуляції.

—o—

Відповідь Японії.

ЛЬОНДОН 10. XI. ТЕЛ. ПР. Із Токіо повідомляють, що японський уряд вислав американському урядові відповідь на останню інтервенцію в справі манджурського конфлікту. З огляду на незвичайні обставини японський міністр закордонних справ рішив не домагатися оголошення тієї кореспонденції між обома урядами, однак зазначив, що, зробить це, якщо зажадає цього Стімсон.

—o—

Найдальше до 25. грудня ц. р.

мусите викупити свою будинкову полісу на 1932 р. у приналежній агенції

Т-ва Взаїмних Обезпечень „Дністер"

у Львові, вул. Руська ч. 20.

Wyciąg z protokolu wspólnego z dnia 2 listopada 1931 r. Sąd okręgowy Wydział VI. karny we Lwowie w sprawie konfiskaty Nr. 243 czasopisma „Dilo" z daty Lwów dnia 29. października 1931 r. do Sygn. VI. 1. Pr. 535/31 na posiedzeniu niejawnem w dniu 2. listopada 1931. po wysłuchaniu zdania Prokuratora Sądu okręg. we Lwowie postanawia: I. uznać za usprawiedliwioną dokonaną dnia 28 października 1931 r. przez Starostwo Grodzkie we Lwowie konfiskatę czasopisma p. t. „Dilo" Nr. 243 z daty Lwów dnia 29. października 1931 r. zawierającego w artykule pt. „Berestejśkyj proces" a) w ustępie od słów „w 1. czastyni" do słów „prawdoju", b) w ustępie od słów „Wkinci" do słów „syly" znamiona ad 1) a) występku z § 300 uk., ad 1) b) zbrodni z § 65a) uk. zarządzić zniszczenie całego nakładu i wydać w myśl § 493 pk. zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowego. — Zarazem wydaje się odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma nakaz, by orzeczenie niniejsze umieścił bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. Niewykonanie tego nakazu pociąga za sobą następstwa przewidziane w § 21 ust. druk. z 17. grudnia 1862 Dz. p. p. Nr. 6 ex 1863 Dzpp. t. j. zasądzenie za przekroczenie na grzywnę do 400 zł. II. uchylić konfiskatę tegoż artykułu co do słów „Obwynuwaczenyj" do słów „monarchji" Uzasadnienie: Ad I) Ogłoszenie drukiem wymienionych wyżej ustępów ma na celu ad 1) szerzyć wzgardę i nienawiść przeciw administracji Państwa przez tendencyjne i niezgodne z rzeczywistością przedstawienie rzekomych zamierzeń rządu w dziedzinie ustrojowej Państwa oraz nieprawdziwemi twierdzeniami, przekręceniem faktów poniżyć w powadze zarządzenia władz więziennych w Brześciu pod względem ich urzędowania. Według §§ 487, 489, 493 pk., oraz §§ 36 i 37 ust. pras. jest zatem powyższe postanowienie uzasadnione. Ad II) W dalszym ustępie tego artykułu nie dopatrzył się Sąd znamion czynu karygodnego.

Przewodniczący: J. Antoniewicz wr.
Protokulant: Kremer wr.
Za zgodność: Lipanowicz starszy sekretarz.

—o—

Wyciąg z protokolu wspólnego z d. 4. listopada 1931 r. Sąd okręgowy Wydział VI. karny we Lwowie w sprawie konfiskaty Nr. 245. czasopisma „Dilo" z daty Lwów dnia 31. X. 1931 r. do Sygn. VI. 1. Pr. 541/31 na posiedzeniu niejawnem w dniu 4. listopada 1931 po wysłuchaniu zdania Prokuratora Sądu okręgowego we Lwowie postanawia: uznać za usprawiedliwioną dokonaną dnia 30. X. 1931 r. przez Prokuratora Sądu okręgowego we Lwowie konfiskatę czasopisma p. t. „Dilo" № 245 z daty Lwów, dnia 31. października 1931 r. zawierającego w artykule p. t. „Komu potribnyj cej proces" w ustępach od słów a) „i tomu też ne" do słów „złoczynnist nidsudnych", b) od słów „nema dwoch dumok" do „wże dowidawsia", c) od słów „kolyż sam urjad" do końca artykułu znamiona występku z art. VIII. ust. z 17. XII. 1862 L. 8 z 1863, zarządzić zniszczenie całego nakładu i wydać w myśl § 493 pk. zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowego. — Zarazem wydaje się odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma nakaz, by orzeczenie niniejsze umieścił bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. Niewykonanie tego nakazu pociąga za sobą następstwa przewidziane w § 21 ust. druk. z 17. XII. 1862 Dzup. Nr. 6 ex 1862, t. j. zasądzenie za przekroczenie na grzywnę do 400 zł. Uzasadnienie: Ogłoszenie drukiem wymienionego wyżej artykułu ma na celu z powodu będącej w toku rozprawy karnej przeciw „więźniom brzeskim" roztrząsać siłą środków dowodowych, a mianowicie między innemi i zasadność aktu oskarżenia, a następnie stawiać domysły i tworzyć nastroje w sposób mogący wywrzeć wpływ na opinję publiczną jeszcze przed wydaniem sądowego wyroku, co odpowiada znamionom art. VIII. ust. z 17. XII. 1862 L. 8 z 1863 r. Według §§ 487, 489, 493 pk. oraz §§ 36 i 37 ust. pras. jest zatem powyższe postanowienie uzasadnione.

Przewodniczący: J. Antoniewicz wr.
Protokulant: Kremer wr.
Za zgodność: Lipanowicz starszy sekretarz.

Боротьба проти целібату в Америці.

II.

При тій нагоді не сміємо мовчанкою поминути целібатної „лекції“ „Нов. Зорі“. Якби та проблема примусового целібату нашого духовенства була такою плиткою і простою, як собі її „Нова Зоря“ уявляє! Тоді, очевидно, не було би ні тут у нас, ні там за морем так багато таких „темних“, що й „за сотки літ нічого не навчилися“... Не всі такі „зрячі“, як речники „Нов. Зорі“, які вже привикли деклямувати про те, що целібат — універзальний лік для всіх недомагань нашої церкви. Ні, інші бачуть справу інакше й мають таке переконання, що з примусовим і загальним целібатом духовенства прийдуть **нові клопоти й нещастя** для нашої церкви — гірші нещастя, ніж були дотепер. Ці нещастя вже й здійснюються...

„Н. З.“, ликує що „дякувати Богу щез той величавий, патріотичний аргумент, що духовенство має збільшувати число нашої світської інтелігенції“ (зверніть увагу на сарказм тих висловів!). „І нема вже жадного іншого аргументу, кромі того, що „най буде, як бувало“. Алеж нині не такі часи, які давно бували.“ „Тоді 1 кг. мяса коштував 3 гроші, податки були мінімальні, мода жіночих одягів не змінялася чотири рази на рік, як зміняється тепер. І який-же це „привілей“, коли інтелігентній жінці не можна дати того, що мають інші жінки... А щож будете робити з тими „привілеями“ (голодними, голими й босими!), коли прийдеться втікати перед тяжкими переслідуваннями так, як на наших очах утікає масово катол. духовенство з Еспанії?“ (Ов, а тож якраз безженне духовенство втікає та ще й „масово“?!... А деж його ті „неподілені“ вальори?!).

Доказала „Н. З.“ більше, ніж хотіла: що нині взагалі ніхто з інтелігентів не повинен женитися, бо біда... Інтелігенти здебільша так і роблять! Але що зробити з дівчатами! Посади не дістануть, вийти заміж не можна, до монастиря також без грошей не приймуть... Хіба послухати би тієї американки, яка радить жінкам, щоби тепер не родили дітей... Та й це вже запізно, бо людей повний світ...

А щож на те **мораль?** Саме тут і найбільша пляма в аргументації „Н. Зорі“, що в ній нема нічого християнського, евангельського — нема журби за моральні підсумки. Колиб так поставити справу, то певне краще було би, замісць заводити целібат, повернути до практики латинської церкви в I. тисячелітті: нехай собі священики будуть жонаті, тільки щоби не жили з жінками й не родили дітей. Священик із жінкою вижие навіть у найгіршій парохії — лекше й ліпше, ніж целебс. Якби тільки не діти!... Але хто повірить, що такі внутрішньо „запрещені“ подружжа в загалі духовенства дали би додатні моральні підсумки? Видно, що й сам Рим не був ними вдоволений, коли (папа Григорій VII. в XI. ст.) їх заборонив та завів нинішню форму целібату. Але чи загальний целібат духовенства під моральним оглядом лекший і певніший? Ось тут зачинається розстайна дорога між церковним сходом і заходом. У св. письмі щодо священиків є виразна директива: **„муж единої жени.** А щодо дівоцтва, то так сказано: **„Хто видає заміж свою дівчину, добре робить; а хто не видає, ліпше робить“.** Але також сказано: **„Ліпше є женитися, як розпалюватися“.** На сході церковні чинники від віків були скрупулятніші щодо того другого „ліпше“ й не дозволили завести целібату духовенства; на заході були амбітніші щодо першого „ліпше“ і вже від IV. ст. перли до целібату. Певна річ, що і один і другий звичай мають свої кращі й гірші сторони. Та бувають такі фанатики, які твердять, що латинська церква всю свою велич і силу завдячує головно целібатові. Вони забувають, що в I. тисячелітті якраз грецька церква зазнавала такої слави й самі делегати римського папи ще в IV. ст. на соборі в Царгороді не стидалися признати, що вони „мешкають на краю світа“ (очевидно культурного).

А реформація? Чи вона набрала би такої сили, якби не целібат у латинській церкві? Миж на свої очі бачили, як по світовій війні саме целібат (ксьондзи хотіли поженитися!) розвалював католицьку церкву в Чехії, в Хорватії, в Польщі... Що надто натягнене, надто вишрубоване, це в при леда нагоді тріщить!

Кард. Ледоховський зовсім з тим не крився, що Конґреґація тому ставить целібатові кайдани для гр.-кат. священиків в Америці, що тип жонатого катол. священика це для латинського клиру **„найтяжча соблазнь“.** „Коли вони можуть бути жонаті, то чому ми ні?“ — Ось така „соблазнь“. По світовій війні ця „соблазнь“ чимсь проявилася у всіх словянських католицьких народів, отже треба було американські целібатові кайдани пересунути також до Европи, де тільки була перспектива, що вони мусять приймитися. Ось тут справжне джерело целібатової реформи в нас.

Загальний целібат духовенства це форма, яка дуже легко „експльодує“. Для латинського клиру „соблазняючо-притягаючим“ є не тільки наш жонатий священик, але також їх власні предки — латинські священики в I. тисячеліття, які були жонаті. З того приводу в західній церкві в II. тисячелітті стала проявлятися „революційна“ течія, якої у східній церкві не було й нема, а саме: **тенденція повороту до „первісної церкви“.** Та течія відірвала від західної церкви 2/5 вірних (протестанти) й ніколи не завмирає, бо раз-у-раз трапляються випадки, що латинські священики переходять на протестантизм або на „старокатолицизм“, щоби вженитися. Колиж латинській церкві, нині такій славній і могучій, хоч целібат у ній уже має довговікову традицію, так тяжко приходиться держати той целібат „на припоні“, то як собі дасть раду із загальним целібатом духовенства наша бідна церква, без целібатової традиції і під боком православних, у яких клир жонатий?! Чи та „соблазнь“, у нас така сильна, не розсадить її? — Вже її розсаджує і то подвійна „соблазнь“. Другою соблазню є те, що латиняни своєю целібатовою „операцією“ нашого клиру хочуть ратувати целібат у свого клиру, про що американські часописи розписуються з нетаєною лютістю.

Смішним є приклад, на який покликується „Н. З.“, що десь там в Америці наша церква стратила „десятки тисяч“ на користь словацької катол. церкви ніби тому, що у словаків клир безженний. Зате дуже повчаючою є та сумна дійсність, що наша уніятська церква по світовій війні, в часах розбиття православної церкви, і на Закарпатті і в Галичині і в Америці около десять разів більше втратила на користь православної церкви, ніж зискала від неї. А ця небезпека ще не скінчена, але ще змагається, як от тепер в епархії еп. Такача.

Повчаюча ця сумна дійсність для тих, які взагалі ще можуть чогось навчитися.

Священик.

Ювилей Д-ра Теофіля Окуневського.

Свято в Городенці в 50-ліття праці заслуженого Діяча.

В цьому році припадає 50-ліття громадянської праці Сеніора д-ра Теофіля Окуневського, відомого політика і визначного діяча, першого організатора Городенщини, б. посла до австр. парляменту і галицького сойму, члена Ради Старих, довголітнього голови філії „Просвіти“, основателя кооперативи „Народній Дім“ і „Української Повітової Каси“ в Городенці й діяльного члена багатьох культурно-освітніх та економічних установ.

Свою політичну та освітню діяльність розпочав Ювилят у 80-тих роках м. ст. В 1890 році, будучи вже послом, поселився в Городенці, де отворив адвокатську канцелярію. Повний молодечого запалу, забрався відразу до жвавої культурно-освітньої та політичної роботи. В короткому часі зумів зеднати собі загальну симпатію повіту до тої степени, що став Батьком повіту. Коли Городенщина зачислюється у нас до одного зі свідоміших і кращих повітів — це головна заслуга Ювилята.

Громадянство Городенщини, оцінюючи мурявлину працю Діяча-Ювилята, влаштовує свому Сеніорові в неділю 22. листопаду п. р. в салі Народнього Дому в Городенці в год. 12. впол. ювилейну академію, як скромну винагороду за заслуги і труд на народній ниві.

Привіти з краю просимо присилати на адресу: Кооператива „Народній Дім“ в Городенці.

Вісти з „Рідної Школи“.

Ювилейні свята „Рідної Школи“.

Заклик Головної Управи „Рідної Школи“ в справі святкування 50-літнього ювилею „Рідної Школи“ найшов живий відгомін у цілому краю. Численні міста, містечка і села відсвяткували гідно цей ювилей. Досі відбулися вже повітові (окружні) ювилейні свята в слідуючих політичних і судових повітах: Бережани, Бучач, Галич, Городенка, Городок, Делятин, Заліщики, Збараж, Зборів, Золочів, Жовква, Камінка Стр., Коломия, Косів, Монастириська, Перемишль, Перемишляни, Радехів, Самбір, Сокаль, Солотвина, Станиславів, Сянік, Турка, Теребовля, Чортків, Яворів.

У справі влаштовання ювилейного свята у Львові, що має бути закінченням ювил. року „Р. Ш.“, відбулася 27. м. м. анкета представників краєвих, культурно-освітних товарисвт. На цій анкеті порішено відсвяткувати обласний ювилей „Р. Ш.“ для Львова і львівського повіту дня 27. березня 1932 р. на передодні Заг. Зїзду Т-ва, в окремо загально-краєве ювилейне свято у Львові в червні 1932 р. получене з традиційним „Святом Молоді“.

Для переведення обох намічених ювилейних свят вибрано Почесний Ювилейний Комітет, в склад якого входять голови всіх краєвих культурно-освітних Товариств та Діловий Комітет, до якого входять представники Т-ва „Просвіта“ (централі і філії), „Сокола“, „Луга“, студентського кружка „Р. Ш.“ ім. П. Могили, львівських, музичних і співацьких товариств: Муз. Т-ва ім. Лисенка, „Бояна“, „Сурми і „Бандуриста“, вкінці Головної Управи „Р. Ш.“ і учительства шкіл „Р. Ш.“

Педаґоґічний Конґрес „Р. Ш.“ і рідношкільна виставка.

Головна Управа „Р. Ш.“ постановила влаштувати Конгрес у Львові в днях 15. і 16. травня 1932 р. (підчас Зел. Свят). В цьому самому часі школи і виховні установи „Р. Ш.“ влаштують у Львові прилюдну виставку.

Економічна анкета „Р. Ш.“

З ініціятиви Головної Управи „Р. Ш.“ відбулася 20. жовтня ц. р. анкета представників наших фінансово-економічних установ. Темою нарад цеї анкети була справа постійної фінансової допомоги „Рідної Школи“ та зложення одноразового датку з нагоди ювилею „Р. Ш.“ Учасники анкети висловилися за тим, щоби Головна Управа звернулася в цій справі з відповідним письмом до всіх наших центральних фінансових і економічних установ у Львові, що вже й виконано. Головна Управа „Р. Ш.“ надіється, що наші фінансові й економічні установи і підприємства як у Львові, так і на провінції прийдуть „Р. Ш.“ з належною матеріяльною допомогою, головно в ювилейному році „Р. Ш.“

Пресова анкета „Р. Ш.“

Дня 22. жовтня ц. р. запросила Головна Управа „Р. Ш.“ представників української преси на анкету, щоби зазнайомити нашу пресу з теперішньою діяльністю і матеріяльним станом „Р. Ш.“ Всі присутні на анкеті представники преси заявили, що їх органи піддержували і далі піддержуватимуть змагання „Р. Ш.“ вважаючи справу рідної школи одною з найважніших під теперішню пору.

Ощадностеві зарядження.

У звязку з великою економічною крізою, яка болючо відбивається на „Рідній Школі“, що опирає своє матеріяльне існування виключно на жертвенности українського громадянства, поробила Головна Управа „Р. Ш.“ цілу низку далекойдучих ощадностевих потягнень з метою перетрівати крізу і не допустити до ліквідації ні одного зі своїх виховних заведень.

Виїзд делеґата „Р. Ш.“ до Америки.

З огляду на ювилей „Р. Ш.“, як також з уваги на дуже важке матеріяльне положення „Р. Ш.“ вислала Головна Управа „Р. Ш.“ в порозумінні з українськими американськими організаціями свого делеґата до Америки в особі п. Льва Ясінчука. Завданням делеґата „Р. Ш.“ є поширити і спопуляризувати серед наших заокеанських братів ідею „Рідної Школи“, навязати в цьому напрямі з нашою заокеанською еміґрацією живий і постійний контакт та зібрати в ювилейному році фонди на потреби „Рідної Школи“ в старому краю. — Делеґат „Р. Ш.“ прибув уже до Злучених Держав Америки, витаний сердечно тамошніми нашими земляками.

Пригадка в справі ювилейної осінної збірки.

Головна Управа взиває всі кружки „Р. Ш.“ і Збіркові Комітети найдалі до 15. листопаду ц. р. переслати їй подрібний виказ з ювилейних збірок на „Р. Ш.“ по повітам і громадам та узбирану готівку, бо на підставі цих виказів Головна Управа „Р. Ш.“ мусить гром сх.-галицьким воєвідствам предложити рахункове зіставлення з ювилейної збірки на „Р. Ш.“

Головна Управа „Рідної Школи“.

Серед наших „русских“.

Зїзд „общества ім. Качковського“.

В дні 2. п. м. відбувся у Львові в малій салі „Нар. Дому“ щорічний зїзд „общества ім Мих. Качковського“, на якому, як повідомляє „Русскій Голос“, явилося понад 150 делегатів від читалень, філій і груп членів того т-ва. Зїзд відкрив голова „общества“ Я. Вербицький, що зложив теж звідомлення з діяльности головного виділу і цілого товариства.

З того звідомлення довідуємося, що всіх „русских“ читалень у краю є тепер 217. У звітовому році основано чи пак відновлено 12 читалень „общества“, а також одну філію (в Золочеві). В самому звідомленні зазначено, що не всі читальні проявляють відповідну діяльність. З тих 217 читалень істнує на основі нового статуту 114. У всіх читальнях є приблизно 11.300 членів, у середньому 52 чл. на кожну. Бібліотеки по читальнях дуже скромні, деякі читальні не мають зовсім книжок. Власні доми (переважно ще аперед війни) мають 32 читальні, а 7 читалень підготовляє будову.

Щодо філій, яких є всього пять (Броди, Жовква, Самбір, Сокаль і Золочів), то за вимком золочівської всі вони мають або власні доми, або принайменше будівельні парцелі (Сокаль). Брідська і самбірська філія удержують бурси для хлопців, таку бурсу підготовляє і жовківська філія, яка набула в мин. році на ту ціль відповідний дім в центрі міста.

У звітовому році делєгати централі відвідали 45 місцевостей при нагоді зборів читалень, провірки їх діяльности або ріжних їх свят. На цей рік намічено повести інтенсивнішу люстраторську акцію.

В дискусії, що розпочалася після того звідомлення, забирали слово: д-р А. Хиляк, селянин із Звертова Т. Скробко, Гр. Ткачук із Кривого, М. Метвейків з Рикова і керманич справами „общества“ Г. Малець.

Після дискусії зїзд перевів вибір трьох членів управи на місце уступивших і контрольну комісію. До управи ввійшли: суд. С. Білинкевич, Е. Трешневський і Е. Вархолова; їх заступники: Ст. Балюта і Лев Луцик зі Львова.

На зїзді виступав теж Н. С. Серебренніков, що передав „обществу“ привіт від „русского“ населення Волині, Полісся, Підляша, Виленщини й інших окраїнних земель. Цейже промовець висловив побажання, аби подібна праця, яку веде в Галичині „общество ім. Качковського“, розпочалася якнайскорше на Волині і Поліссі.

—o—

Радянсько-японський конфлікт.

МОСКВА, 10. XI. ПАТ. Конфлікт у Манджурії зачинає приймати щораз гостріші форми, відбиваючися вже на японсько-радянських взаєминах. Перед кількома днями японський уряд робив більшовикам заміти, що піддтримують китайських генералів у боях проти Японії. Тепер приходять вісти з радянських джерел про непорозуміння японських чинників з російськими емігрантами в Манджурії та про організування протирадянських змов. До Москви повідомляють з Хабаровська, що 4. п. м. співробітник японської військової місії в Харбіні Осава мав нараду з російським генералом емігрантом Косміном у справі організування російськими емігрантами протирадянських змов на східно-китайських залізницях. Заговірники мають арештувати радянського генерального консуля в Харбіні, директора східно-китайської залізниці й багатьох вищих урядників та заняти залізничі варстати і Банк на Далекому Сході. Осава мав заоферувати від японської військової місії емігрантам грошеву винагороду, доставу зброї тощо. Всі ті вісти викликали в радянських політичних кругах велике враження та широкі коментарі.

Народи не асимілюються.

(Кореспонденція з Праги.)

Державні народи часто арґументують *асиміляцією* супроти своїх національних меншостей. Меншости, мовляв, недержавні народи, отже поневолені, природним шляхом скорше чи пізніше денаціоналізуються. Ці арґументи лунали з ендецького табору підчас недавнього розгляду соціялістичного проекту про автономію для українських земель у Польщі в адміністративній комісії варшавського сойму з традиційним покликом на відповідний досвід Франції, Бельгії та інших держав, яким, нібито, поталанило засимілювати свої „креси“.

Виринає зрозуміле та природне питання: чи поневолені, недержавні нації справді винародовляються та як виглядає справа асиміляції у світлі історії, а головно сучасности?

Відповідь на це питання, оскільки вона буде базуватися на фактах, а не на побожних бажаннях, прихильників історичного „стану посідання“, буде не на користь асиміляції, а рішучо проти неї. Модерні народи вже не асимілюються. Народи масово ніколи взагалі не асимілювалися. Давніше винародовлювалися тільки вищі упривілейовані їхні верстви, передовсім шляхта та панство. Можна навести безліч прикладів цього факту: чехи, катальонці, флямандці, литовці, фіни, а також українці за час XVII. і XVIII. ст. втратили таким чином вершок своєї національної піраміди.

Новочасна демократія, головно після великої французької революції, касуючи станові та суспільні привілеї, урівноправнюючи під громадським оглядом широкі маси досі політично безправного загалу, причинилася до *національного відродження* поневолених народів европейського континенту. На протязі минулого століття та на початку цього ми є свідками могутнього національного процесу, що захопив, як центральну, так і східню Европу чим дальше тим більше політично активізуючи *національне питання*. Світова війна проходить під знаком визвольної боротьби поневолених народів. Національну засаду визнають оба воюючі табори у формі *права народів на національне самоозначення*. Зокрема, антантський табор підкреслює неминучу потребу перебудови Европи в дусі вимог національно-визвольного принципу. Масарикова „*Нова Европа*“ є спробою ідеольоґічного обґрунтування та практичного приміненя національної засади для політично-державної реконструкції европейського континенту.

Славетні *Вільсонові 14 точок* були спробою офіційно-дипльоматичного зафіксування права народів на самоозначення. Така була теорія національного принципу підчас бурхливих років світової війни. Практика, як звичайно, та скрізь, не дописала. Післявоєнна Европа є новою лише назверх; в середині її залишилося не багато староевропейського антинаціонального намулу. Проте, бодай формально був визнаний міжнародній захист національних меншостей.

При Союзі Народів істнує спеціяльна комісія для цих справ. Хай це все покищо має здебільшого чисто теоретичний характер! Хай практика щодо цього є млява та мало доцільна чи справді корисна для поневолених народів! Проте, вже сам факт визнання потреби міжнародньої контролі над поведінкою держав щодо національних меншостей є красномовним запереченням твердження про асиміляцію недержавних націй. Аджеж для агонізуючих пацієнтів чи „живих мерців“ не булоб жадної потреби заводити такі міжнародні установи. Словом, є історичною брехнею, що буцім то поневолені народи або національні меншини *цілковито* асимілюються. Багато з них, правда, дуже занепали напротязі минулих століть, коли не було ще сучасної національної свідомости та фактично не було народів у теперішньому розумінні модерної нації. Проте ні один з них не загинув цілковито і тепер під живим подихом демократії, цієї матери та протектора плебейських, історією забутих народів, всі вони воскресають до свідомого національного життя. Немає сили, щоби могла зупинити цей стихійний процес. Скорше чи пізніше скапітулюють перед ним всі явні та замасковані державні централізми, унітаризми або безглузді спроби національного утраквізму. Бо всі ці спроби — це вже очевидний анахронізм, зайва сизифова праця...

Можнаб було написати величезні томи про те, як поневолені народи не асимілюються; як завзято вони боронятся проти примусового винародовлення; як у найбільше несприятливих обставинах відроджуються та невпинно прямують до свого національного самоозначення. Наведу тут бодай кілька яскравих прикладів на доказ попередніх моїх тверджень. Свідомо вибираю ці приклади із числа тих, якими неслушно здебільшого оперують прихильники асиміляції.

Звичайно *Бельґію* вважають за зразок добровільної, непримусової асиміляції. Говориться про бельґійську „*націю*“, як природний вислід вальоно-флямандського обєднання. У дійсности це виглядає зовсім не так ідилічно. Передовсім є *бельґійська держава* і нема *бельґійської нації* як це виразно написав у 1912 р. на адресу бельґійського короля у своєму славному „*отвертому листі*“ провідник вальонів *Ж. Деетре*. Бельґію фактично заселюють два народи: *вальони* та *флямандці*. Назовні і культурно вона була напротязі історії дуже офранцужена. Проте, є невірна думка, що 4 міл. флямандців були зовсім засимільовані. Навпаки, від середини минулого століття вони були захоплені могутнім процесом національного відродження, що підчас війни та після неї досягло вершка свого політичного напруження. Флямандці диспонують тепер величезною власною пресою, мають своє шкільництво і саме здобули університет у *Ґенті*. Під впливом їхніх політичних домагань проєктується основна реформа адміністративної перебудови Бельгії по зразку держави *союзного типу*, де окрема *Вальонія* та *Фляндрія* булиб самостійними національними членами, звязаними національно утраквістичним *Брабантом* із столицею *Брюселею* як центральним обєднуючим їх центром.

Також всупереч фанатичному державному централізмові та шкільному унітаризмові *Франція* не засимілювала своїх „кресів“. Французька провінція рішучо відстоює свою культурну відрубність. „*Патуа*“ (говірка), проти якої паризький центр веде непримириму війну в школах, чудово проспереє в літературі, доказом чого сила видань щороку *майже* у всіх говірках французької держави. Неопровансальський *фелібризм* та звязаний з ним загально-французький *реґіоналізм* знайшли найкраще своє виявлення саме у культурно-національних прямуваннях французьких поневолених народів. Річ дуже цікава, що світового значіння французька мова і культура не були в силі подужати впр. *бретонської* мови у Франції так само, як *флямандської* у Бельгії. Я нещодавно одержав з Бресту цікаву анкету про сучасний стан бретонської мови у Франції, переведену активістичною групою „*Ґвалари*“ та зілюстровану відповідними мапами. Власне ці мапи є чудовим запереченням засимілювання бретонців. З них видно, що французька мова поширена в Бретонії тільки довкола *міст*. Бретонське *село* фіґурує на цих мапах (зокрема у західн. Бретонії, яку французи називають „*бретонізуючою*“) білими плямами, себто, як зовсім незнаюче мови Вольтера та Ан. Франса і це всупереч безоглядній романізації бретонців у школі, де досі на кожне бретонське слово суворо карають спеціяльною „ослячою відзнакою“ (т. зв. сіґнум), як це обіжником міністра Де Монзі (з

1925 р.) суворо було заборонено послугуватися бретонською мовою навіть у початкових школах, бодай як допомоговою, чого вимагають елементарні принципи модерної педагогіки. Правда, бретонці борються проти цієї шкільної асиміляції приватним навчанням рідної мови і то з таким успіхом, а головно такими художніми виданнями для дітей з чудовими ілюстраціями, що є випадки, коли діти французького походження вивчають бретонську мову, щоби могли читати ці гарні книжки.

Зрештою, після війни бретонський рух також *політично* активізується і стає на шлях автономістичних домагань. *Дюамель*, один з провідників бретонського автономізму, видав незвичайно цікаву працю: „*Бретонське питання в европейських рямцях*", де бретонська національна справа широко розвинена на загальнім тлі сучасних національно-визвольних прямувань в Европі. Відтак бретонці спеціяльно звязують свій національний рух з новочасним *кельтським* ренесансом.

Сучасне відродження *кельтів* також в *Англії* — це знову доказ проти теорії асиміляції. На першому місці йде тут рух *кімрів*, що мають свою пресу, шкільництво до власного університету включно; туди Льондон примушений посилати вже таких вищих урядовців (нпр. до суду), які знають добре кімрійську мову; де навіть англійські політики, як нпр. *Льойд Джордж* для більшого успіху підчас виборчої кампанії серед місцевих шахтарів, промовляють цією кельтською мовою. Не менше цікавий є приклад *Ірляндії*, де рідна мова була вже у страшнім занепаді. З кінця минулого століття „*Гаельська ліґа*" почала програмово поширювати знання цієї старовинної мови серед дуже вже поанґлізованої ірляндської інтелігенції з наявним успіхом. Ірляндська молода держава може це робити тепер свобідно і при допомозі відповідного шкільництва. Десь за 50 років англійська мова в Ірляндії буде справді чужою і виключно для закордонного звязку. Взагалі всі кельти захоплені цим подихом національного відродження. Будиться кельтська Шотляндія та маленький остров Мен. *Панкельтизм* є тією ідейною базою, на яку спирається цей національно-культурний ренесанс 3 мілюнів кельтів, котрі мріють, що вкінці XX. ст. вони скажуть світові своє слово і стануть провідним чинником у світовій культурі відновляючи таким робом свої славетні традиції з початку нашої ери, коли вони грали в Европі важну культурну ролю.

Таких прикладів можнаб було цитувати без кінця. Можнаб було ще згадати *каталонців* та *басків*, приєднаних Еспанією, які тепер після квітневої революції крок за кроком непохитно будують свою національну державність всупереч асиміляторським переконанням Мадриду, що марно намагається накинути їм бодай національний *утраквізм*, цю дошку порятунку капітулюючого державного унітаризму. А чи не є майже зворушуюча боротьба найменшого славянського та взагалі мініятурного *серболужицького* народу за його національне буття проти споконвічного германізаторського безоглядного наступу! Або перемога також мініятурного *ісляндського* народу (всього коло 140.000 душ), що після кількох століть норвесько-данського поневолення не тільки воскрес культурно-національно, але й є на певному шляху до недалекої вже повної своєї *державної самостійности*. Вкінці — саміж *поляки* є живим запереченням теорії асиміляції поневолених народів. Не знищило їх більше сотні літ тріваюче національне пошматування та політична неволя. Безсилою була супроти них *царська русифікація*, ідеалом якої було змосковщення польської *жінки*: щоби польська мати співала своїм дітям російські колисанки, як казали царські „обрусітелі" типу Апухтіна чи Мілютіна. Зкапітулювала перед ними і *пруська гаката*, яка оголосила безоглядний похід проти польського села на Познанщині. „*Возом Ґжимали*" відповіло їй на це польське селянство...

Ні, народи вже не асимілюються: навіть найменші! Асиміляція, як програма національної політики щодо меншостей — це наявний анахронізм, що може компромітувати державу, котра його пропонує, але не є небезпечна для народу, проти якого вона спрямована... Свій спір з державою цим разом скорше чи пізніше, тим чи іншим робом напевно виграють поневолені народи, бо на боці їхніх визвольних прямувань не тільки „*дух часу*", але сама *сучасна історія*... Про це повинніб памятати державні нації взагалі, а зокрема ті, що ще *вчора* самі були в політичній неволі.

Прага, 5. XI. 1931.

О. І. Бочковський.

Посол Гуснай у Львові.

Дня 10. листопаду ц. р. загостив до Львова український посол до чеського парляменту від Закарпаття, соціял-демократ Юлій Гуснай. Посол Гуснай їздив до Чернівець, щоби взяти участь у конференції Української Соціял-Демократичної Партії Буковини, яка мала відбутися дня 5. листопаду. Конференція не відбулася наслідком заборони румунської влади.

У часі побуту у Львові посол Гуснай старався пізнати українське культурне та економічне життя як і робітничий рух. В тій ціли відвідав деякі наші культурні та економічні установи і музеї. Крім цього посол Гуснай був і на Личаківськім цвинтарі, де зложив червоні квіти на могилах І. Франка та М. Ганкевича.

Вечором мав відбутися виклад посла Гусная в товаристві „Робітнича Громада" про культурне та національне відродження Закарпаття. На виклад не позволило Городське Староство і дало приказ послові Гуснаєві негайно залишити Львів.

Посол Гуснай відїхав у четвер вранці.

Студентські заворушення.

Помер другий академик.

У Вильні управа й рада жидівської громади радили на надзв. засіданні в справі положення. Підчас тієї наради демонстранти вибили шиби в тім льокалі. Коли розійшлася вістка, що студ. Вацлавський помер, студенти почали наново демонстрації. До демонстрантів прилучилася й вулиця та демолювала й грабила жид. крамниці (при вул. Міцкевича й Горішній). Там вибили найбільше шиб. Узагалі вибили шиби в кількасот крамницях.

Підчас сутичок біля будинку хемії був ранений професор університету Дзевульський, який намагався розділити студентів, що билися. Він дістав каменем у голову. Був теж тяжко ранений жид-студент Авель Шимановський. Він помер у шпиталі.

У Варшаві прийшло у вівторок до нових протижидівських ексцесів. У технічній школі ім. Вавельберґа та Ротванда побили тяжко кількох студентів. До будинку війшла поліція й вигнала студентів, а 4 арештувала. Їх передали сл. судді. Студенти з тієї школи перейшли на пл. Спасителя й тут демонстрували. Виклади в обох згаданих школах здержані. До ексцесів приходило теж в Інституті сх. студій в будинку школи політ. наук. В інституті тім здержано виклади.

Всі студенти, яким докажуть чинну участь у заворушеннях відповідатимуть за нарушення 120 § к. к. (що передбачує арешт 3—6 міс.). Ті студенти, що здемолювали рисівню в школі Вавельберґа матимуть багато поважніші карні справи.

У рятунковій стації в Вильні та до лікарів зголосилося 41 ранених.

Мін-ство внутр. справ видало приказ до воєводів, щоби поробили всі заходи для вдержання спокою, головно в університетських містах. Влада безпеки видала поліції приказ, щоби приноровлювала якнайгостріші засоби при ліквідуванні вуличних авантюр. Усі варшавські школи, акад. доми й інституції й далі пильнує поліція.

Честь народу наказує забезпечити життя тим, що в обороні його чести жертвували своє здоровля.

Чи ви з нагоди листопада — місяця українських інвалідів зложили свою жертву на допомогу українським інвалідам?

Німецько-французьке зближення.

ПАРИЖ, 10. XI. Тел. пр. Про переговори, які ведуться між німецьким амбасадором д-ром фон Гешом і французьким премієром Лявалем та міністром фінансів Фляндено́м не відомо ще нічого конкретного. Одно тільки певне, що в останніх днях німецькі й французькі становища значно наблизилися та що французькі міністри виявляють багато доброї волі. Було би передчасно висновувати вже тепер оптимістичні надії, але всетаки переговори посуваються вперед. В днях 13. і 14. ц. м. утвориться в Парижі німецько-французька господарська комісія й одночасно ріжні комісії розпічнуть свої праці. Важна буде особливо підкомісія для обслідування німецько-французького торговельного договору.

—o—

Неспокій в Тієнтсіні.

ПЕКІН, 11. XI. ПАТ. На основі вістей, які наспіли з головної кватири марш. Чан-суе-ліянга відділи демонстрантів і поліції мали сутичку в Тієнтсіні між китайською дільницею і японською концесією. Чужинні відділи дістали приказ охороняти ріжні концесії. Японський броневик острілював китайську поліцію.

ПАРИЖ, 10. XI. Т. пр. З Тієнтсіну повідомляють, що залога японської концесії в Тієнтсіні збомбардувала вогнем артилерії сумежну китайську дільницю, щоби розігнати китайські ватаги, які хотіли грабувати. На вулицях прийшло до боїв між японцями і китайцями. Серед китайського населення настала паніка і тисячі народу шукали захисту в чужинних концесіях.

ОСТАННІ ВІСТИ

ХТО КАНДИДУЄ В ОКР. ПЕРЕМИШЛЬ.

11. XI. окружна виборча комісія ч. 48 (Перемишль-Добромиль-Сянік-Березів-Коросно) оголосила списки кандидатів, зголошені до попередніх виборів. А саме список ч. 1. (ББ) з кандидатом Ґаліцею, ч. 4. (Нар. Ліста) з Римаром, ч. 5. (Бльок соц. лівиці) Вольф, ч. 7. (Звйонзек Оборони Права й Волі Народу) інж. Павловський, **ч. 11. (Український та Білоруський Виб. Бльок) д-р Загайкевич Вол.,** ч. 14. (Нар. жид. бльок) д-р Розмарін, ч. 15. (Руска Сел. Орг.) Угринський Мих., ч. 22. (Хр. виб. Комітет ХД.) Сльожаж, ч. 23. (Укр. Сель.-Роб. Соц. Єдність) Букшований Осип, ч. 24. (Роб.-Сел. Єдність) Ланьцуцький.

ЯПОНСЬКА ФЛЬОТА ПЛИВЕ ДО ПОРТ АРТУРА.

ТОКІО, 11. XI. ПАТ. Тому, що в Манджурії положення загострюється, Японія вислала з пристані Кюре 4 торпедовці. Кружляк Ягумо відпливає з Єкесюке до Сасено, де ждатиме дальших приказів.

НОВИЙ УРЯД В МУКДЕНІ.

ТОКІО, 11. XI. ПАТ. Новий уряд, який утворили в Мукдені, приступив до праці. Міродатні яп. кола заперечують, начеб вдержували якінебудь взаємини з новим урядом, хоч „Японія повитала би із вдоволенням заходи для введення чесної адміністрації, яка сприяла би закріпленню положення."

ФРАНЦУСЬКИЙ ПАРЛЯМЕНТ.

ПАРИЖ, 11. XI. ПАТ. Завтра починається осіння сесія парляменту. Зголосили вже більше ніж 100 інтерпеляцій, тому сподіються дуже живої дискусії.

50 КГ. ЛЕТЮЧОК.

БЕРЛІН, 11. XI. На лет. майдані в Констанції (Баденія) осів літак, яким приїхали летуни німець Гефнер і бельґієць мабуть гр. де Льон. Везли вони зі собою 50 кґ. протифашистівських летючок. На приказ прокуратури їх арештували. В слідстві виявилося, що летуни хотіли через Люцерну дістатися до Італії, щоби там розкинути ті летючки. В Фрайбурзі вони були замовили авто та на нього заладували летючки. Поліція задержала авто. Всі три пасажири, що були в авті, це італійські горожани, а мали фальшиві пашпорти.

—o—

Берестейський процес.

(ПЯТНАЦЯТИЙ ДЕНЬ.)

В середу зізнавав радн. келецького воєвідства Бочар. Він говорив про визначення доріг, якими мали йти учасники на конгрес до Кракова. Ченстоховська міліція була озброєна. Св. Ольшевський, поліц. агент, каже, що Дібов у Заверцю вишколював міліцію у лісах біля Зомбковиць. У вправах брало участь 600 людей. Підінспектор Козелевський, бувш. пов. командант поліції в Домброві Гірн., тепер командант воєвідської поліції у Львові говорив про „маневри" ТУР (Т-во Роб. Університетів). Він каже, що довідався, що на двірці в Лазах висів один відділ ТУР-а та машерує до ок. лісів. Свідок пішов туди з 40 поліцаями та стрінув відділ 150 людей що подобав на зразкове військо. Відділ мав теж службу наколесників. Усі турівці були в одностроях, сині сорочки з червоними краватками. Кожен мав при собі палицю, деякі зброю. Команданти мали льорнети та мапи. Поліція наступила на відділ і розбила його до 5 хв. Свідок мав конфіденц. вістки, що мав приїхати якийсь визначний „диґнітаж" і мав відбути вправи міліції.

Вкінці зізнавали ще три свідки, що й вони належать до ППС. Св. Пежинський каже, що днище перед соймом зібралося було самочинно коло 10 людей, бо Славек заповів ломання костей та накинення конституції. Свідок Лесик зізнає в справі відомого білету Дашинського, який йому відібрали в соймі. Пос. Дібов пояснює, що дав йому візитівку Дашинського для вступу до сойму тому, бо не мав він іншої.

Сімон їде до Парижа.

ЛЬОНДОН 10. XI. ТЕЛ. ПР. Дипльоматичний справоздавець „Дейлі Телеґрафу" довідується, що новий міністр закордонних справ Джон Сімон сильно інтересується манджурською справою. Англійський уряд уважає китайсько-японський конфлікт також важним, що Джон Сімон рішився особисто взяти участь у засіданні Ради Союзу, яке збирається в понеділок у Парижі. Новий міністр загряничних справ не є вдоволений становищем Союзу Народів і льорда Сесіля супроти Японії.

—o—

Японський ультімат.

ЛЬОНДОН 10. XI. Т. ПР. „Дейлі Телеґраф" повідомляє з Харбіна, що японці ставили китайському ґен. Машан-шанові ультімат, щоби опорожнив місто Ціцікар і передав його ґен. Чан-гай-пенові, що держить з японцями. Тому, що ґен. Машан-шан відмовив, надіються наступу японських військ на Ціцікар.

—o—

Збройні виступи німецьких комуністів.

БЕРЛІН 10. XI. ПАТ. Із басейну Саари повідомляють про нічні військові вправи комуністичних боївок. Між комуністами і відділами жандармерії прийшло біля Камерфорст до сутички. Ліс, де були вправи комуністичних боївок, окружено й арештовано 80 осіб. В Мекленбурзі прийшло до бійки між націоналістичною орґанізацією і комуністами. В часі стріляниии багато осіб потерпіло рани.

—o—

За виступлення Японії зі Союзу Народів.

МОСКВА, 10. XI. ПАТ. З Токіо повідомляють, що японська публична опінія заявляється щораз голосніше за виступленням Японії зі Союзу Народів. Частина японської преси домагається, щоби Японія зірвала зі Союзом Народів і оголосила на Далекому Сході політичну засаду на зразок американської доктрини Монре.

Новий китайський поклик.

ЖЕНЕВА, 10. XI. Тел. пр. Китайський уряд відповів на телеграму Бріяна нотою, в якій повторює відомі закиди проти Японії, закликає держави вислати на місця своїх обсерваторів і висловлює надію, що Рада Союзу Народів ужиє успішних засобів, щоб положити край японським напалам і змусити Японію до виконання резолюції Ради.

НОВИНКИ

— Українська робітня футер Юліяна Глушевського, Львів, вул. Коперника 16. II. пов. Тел. 54-46. 254—?

— Магазин постелі Р. Джала, Львів, вул. Хорущина 5. (біля кіна „Аполльо") поручає по найнищих цінах, ковдри, матераци і постіль. Переробляє ковдри по 6 зол., матераци по 8 зол. 786 4—100

— Місяць Листопад — місяць книжки „Червоної Калини". Всі видання „Червоної Калини" в місяці листопаді можна дістати з 30% знижкою (крім календаря і видань з р. 1931). 763 ?

— Евген Говикович веде свою робітню футер **у Львові, вул. Домініканська 4.** 404 29—?

— Чайний Вечір з танцями влаштовує Карпатський Лещетарський Клюб для своїх членів і запрошених ними гостей, в суботу, 14. ц. м., в год. 8. веч. в салях „Української Бесіди" при вул. Рутовського. Орхестра черчанська. — Окремих запрошень не розсилається. 810

— Львівський Український Театр „Цвіркун" під арт. проводом реж. Ф. Кулиґовського повторить у суботу 14. ц. м. в салі Ремісничої Палати ревію п. з. **„Як вертіти — то вертіти".** Участь беруть пані: Орлян, Сорокова і Якимова та панове: Гірняк, Залуцький-Остоя, Сорока, Сливка й ін. Крім того балет і українські ревелерси. Між прецікавими скечами найбільш атракційний: „Україна-Гасмонея", в якому оба виконавці, Сорока і Залуцький, розсипають перли гумору. Крім того в програмі одна цікава несподіванка. Початок: 8. год. веч., кінець: 10.25.

— Нові арештування в Яворівщині. 8. листопаду ц. р. арештувала поліція в Рогізні, яворівського повіту, д-ра Осипа Галущака з Яворова підчас перших загальних зборів „Селянської Спілки". Арештованого перевезли на поліційну станицю до Віжомлі. — Цього ж дня арештували на молочарській нараді в чит. „Просвіти" в Рогізні інж.-ого Романа Погорецького і його перевезли на поліційну станицю до Віжомлі. У справі тих арештувань звертали ся до старости в Яворові за вияснениями. Староста назвав оба арештування непорозумінням. Обох арештованих придержали цілу ніч на станиці, а випустили щойно другого дня передпол. в 11. год. До мін. внутр. справ вислали листа з домаганням, щоби поставити до відповідальности винних у тих арештуваннях.

— Виклади в Українському Науковому Інституті в Берліні. На днях відбулися в Українському Науковому Інституті в Берліні такі виклади: проф. Д. Дорошенка: Історичний огляд української літератури XVII—XVIII. в.; проф. И. Мірчука: Вправи з української фільософічної термінольоґії; д-ра В. Залозецького: Вправи з порівнального начерку східно- й західно-европейської історії мистецтва з окремим зазначенням України; д-ра З. Кузелі: Лекції з української етнографії; Вправи з книгозбірництва.

— Іспити зрілости для екстерністів. Кураторія Львівської Шкільної Округи повідомляє, що звичайні та доповняючі іспити зрілости у весняному речинці відбудуться у березні та квітні 1932 р. Прохання треба вносити до Кураторії найдальше до 15. грудня 1931 р. та долучити до них такі оригінальні документи: 1. Свідоцтво народин. 2. Шкільні свідоцтва; при доповняючому іспиті гімназійне свідоцтво зрілости. 3. Свідоцтво моральности з найновішої дати у Львові від городського староства, у краю від громадських урядів. 4. Життепис. 5. Посвідку ПКО. про вплачення 60 зол. (за доповняючий іспит 15 зол) на рахунок Центральних Книг Мін. Фінансів ч. 30400 до розпорядимости мін. освіти на окремий фонд „Адміністраційна такса". 6. Три знимки, власноручно підписані з потвердженням тотожности особи (на одній з них) у громадському уряді. 7. Список польських і чужинних лектур. Прохання без таких залучників, або доручені після 15. грудня 1931 р. не будуть розглянені. Рівночасно Кураторія повідомляє, що „поправки" І-ої частини іспиту зрілости знесені.

— З краєвої хроніки. Міська рада Стрия постановила змінити назву Трибунальської вулиці, одної з найкращих улиць у Стрию, на вулицю Тадея Голувка. — У бориславській області добули в жовтні ц. р. 2939 ваґонів 9015 кг. нафтової ропи. — У Щербині, львівського повіту згоріло 10 хазяйств. — На рейках зал. станиці в Самборі стояв злодій М. Фільц і збирав державне вугілля до свого мішка, наїхала несподівано льокомотива; колеса машини протяли його на половину. — На весіллі в Цеперові біля Львова вбив хтось Павла Підгайного.

— Найменший літак світу. Два муринські винахідники брати Фріґнані вибудували літак. На виставці на летунській площі в Турині признали цей літак найменшим у світі, його довжина сягає 4.40 м., висота 1.40 м., важить він ледви 135 кільогр.

— Ровесник пірамід. В околиці Сант Люіс Потосі (Мексик) викопали кістяк коня зперед 6-и тисячей літ. Ця нахідка має велике значіння: доказує істнування коня в Америці вже в давних часах; досі думали, що коня привезли до Америки з Европи.

— Німеччина передбачувала загрозу більшовизму для миру в Европі. В нюйорському часописі „Ворльд Тел." помістив статтю невідомий автор, що скривається під псевдонімом „Спектатор". 1917 р. Німеччина предкладала антанті мир; німецький мін. закорд. справ фон Кімельман предложив такі умови миру: „Німеччина віддає Франції ті частини Альзації та Льотаринґії, що заселені французами; в інших частинах цих країн має бути переведене всенародне голосування. Америка має перебрати на себе обовязок вплинути на Англію, щоби змінила морську політику. Поза тими умовинами Німеччина не хоче нічого. Не мало бути ані відшкодувань ані відбирання кольоній. Лише супроти Росії, де саме почалася революція мали станути обєднані держави, бо Німеччина передбачила, що російська революція стане небезпечною для всього світу. — Антанта відкинула цей вислів доброї волі Німеччини. Отже маємо мир оснований на ненависти, а не на порозумінню, тому версайський договір це шматок паперу" — кінчить свою статтю таємний спектатор.

— У кількох словах. В еспанських високих школах прийшло до бійки між католицькими та республиканськими студентами. У Валлядоліді зачинили домівку католицьких студентів. — Біля Познаня впав разом із літаком Мик. Шуклер, студент університету; летун загинув. — У Німеччині було 31. жовтня ц. р. 4622 тисячей безробітних. — Над каналом Ляманш лютував буревій; надбережні міста трохи ушкоджені. — Нагальний буревій знищив місто Лямісіку в Гондурасі. Про число людських жертв покищо невідомо. — Багатий італієць Ревель залишив мілійон долярів спадщини для Мусоліні — Через непорозуміння католицьких і республиканських студентів зачинили високі школи в Валлядоліді в Еспанії. На вулицях прийшло до кровавих боїв між студентами, кількох із них було ранених. — Отруїлися газом у копальні в Сосновці дві особи.

— По широкому світі. Австрійській Народній Банк зменшить у найближчому часі дисконтову стопу з 10 на 8 проц. Для повної свободи рухів потребує цей банк 60 міл. шілінґів позички. — Льорд Пармур зрікся становища керманича опозиційної Лейбур Парті в палаті льордів; його наслідником буде льорд Понсомбі.

— Нові кавчуконосні рослини. Науководослідна прогулька найшла на Північному Кавказі в районах Сочі, Майкопу та Даґестану багато нових рослин — носіїв кавчуку. Для досвідних робіт організували в Ростові над Доном мікробіохемічну лябораторію. Досвіди виказали, що кавчуконосні рослини „хондриля" і „тав-саґіз" дають більший врожай, як всі інші рослини — носії кавчуку, в інших районах Радянщини.

— Загальні збори Кооперативи „Рідна Школа" у Львові відбудуться в неділю 15. листопаду 1931 р. в год. 4. після полудня в домівці УПТ „Рідної Школи" у Львові, Ринок ч. 10/II. пов. зі звичайним денним порядком нарад. Надзірна Рада Кооперативи „Р. Ш." прохає всіх членів узяти участь у зборах.

— Редукція цін на мужеську ґардеробу на часі. Згідно з оголошеною знижкою цін сукнових матеріялів, повідомляє фірма **Віттельс, текстильні склади у Львові вул. Рутовського 7.** що доставляє вибагливу мужеську гардеробу з неошовдних бельських матеріялів по таких цінах: 1) маринаркове шевіотове вбрання зол. 130—; 2) візитове вбрання зол. 160—; 3) осінно-зимовий раґлян зол. 160—; 4) комплетний футряний верх зол. 175—; 5) зимове пальто зол. 200— і т. д. Фірма Віттельс, Львів, Рутовського 7 містить як дотепер в одній з кімнат свого льокалю, першорядний сальон мужеського кравецтва И. Файлера в котрім тойже виконує вибагливу мужеську гардеробу на міру, беручи повну гарантію за точне і солідне виконання. 577 4—?

З судової салі.

Б. Кравців і 13 тов. перед львівським судом.

(Докінчення розправи з дня 10. листопаду. — Дальші внески оборони і свідки на алібі обвин. Книша.

Дальше оборонець д-р *Ганкевич* ставить внесок в імени обв. *Кравціва*, щоби покликати б. голову Союзу Нац. Молоді Ос. Боднаровича на доказ, що члени того Союзу не сміли належати до тайних організацій, та що цей союз плекав таку саму націоналістичну ідеольогію, як націоналісти інших народів. Відповідні судові акти викажуть, що Кравців і тов. були вже раз потягані до судової відповідальности за приналежність до СУНМ, одначе прокуратура, після слідства, цю справу припинила. Дальше вніс відчитати низку статтей з „У. Голосу" з протибільшовицькою тенденцією та ствердити, що Кравціва і декількох студентів арештовано зараз після віча і демонстрації під більшовицьким консулятом.

Свідки, визначні українські громадяни: *С. Магаляс*, дир. „Просвіти", д-р *М. Коцюба*, ем. інспектор, інж. *М. Пежанський*, *Ілля Кокоруза*, президент „Рідної Школи", *І. Герасимович*, інсп. „Р. Ш." ствердять, що філія Т-ва ім. Петра Могили, яка повстала із СУНМ, плекала націоналістичну ідеольогію, і вела леґальну просвітну й культурну працю. Вони і реляція староства в Тернополі докажуть теж, що Кравців, який виголосив свого часу реферат в Тернополі про бій з більшовиками під Крутами і загибіль у ньому 300 студентів, і група, до якої Кравців належав, вели протирадянську політику і навіть зорганізували низку протибільшовицьких протестів.

Дальше оборонець пропонує покликати б. посла *Михайла Струтинського* зі Львова в характері знавця української справи взагалі і тенденцій українських націоналістів зокрема. Потребу цього знавця мотивує оборонець тим, що знавець Івахів є неукраїнської національности, отже не може знати докладно психіки теперішніх змагань українців.

Про українські визвольні змагання, що вирано істнували вже кільканадцять літ тому, а не щойно після 1918 року, — як сказав знавець — можуть докладно розповісти такі люди, як *Вол. Темницький*, радний міста Львова і д-р *Юл. Бачинський*, політ. письменник, тепер у львівських Бриґідках. Цей останній є автором книжки „Україна Ірредента", що вийшла ще в 1899 році. Вона стала евангелієм українського визвольного руху на всіх українських землях. Вони знають також і про Закордонний Комітет УСДП, що працював проти царської Росії від 1903—1914 р.

В ньому працювали м. ін. пок. головний отаман С. Петлюра та М. Порш, б. міністр УНР, а також два оборонці з цього процесу, д-р В. Старосольський і д-р Ганкевич. Тимчасом знавець, запитаний про це, не знав про такий комітет. Ці свідки знають також, чому покінчив перед трьома роками самовбивством у Харкові пок. д-р Міхновський, голова Української Націоналістичної Партії. Свої внески з обширною мотивацією виголосив д-р Ганкевич з темпераментом і патосом, перетикані деколи й гумором.

Після перерви поставив *д-р Шухевич* в імени обв. *Чуловського* внесок покликати на свідків *Порфірія, Анну і Марію Чуловських*, які мешкали спільно з обв. Чуловським, робили все дома порядки і ніколи не бачили нелегальної літератури в роді „Сурми" і т. п. Вони бачили, як обв. Чуловський підчас ревізії виходив сам до кухні і міг знищити те, що там було нелегального.

Прокуратор Лінш противиться внескам оборони, за виїмком двох незначних, і відповідно мотивує свій спротив.

Д-р Ганкевич реплікує, а інші оборонці долучуються до внесків д-ра Ганкевича і д-ра Шухевича.

Опісля приходить на чергу переслухання свідків на алібі обв. Книша у Снятині. Їх завізвав предсідник телеграфічно на вторкову розправу, одначе явилося тільки 4-ох: *М. Бажанський, Т. Бажанська, Е. Керницька і В. Дутчакова*. Натомість два візвані свідки на цю саму обставину: *Александрук і І. Даниловичівна* не явилися з причини недоручення їм візвань.

Свід. *Микола Бажанський*, абс. фільософії, високий, симпатичний молодець, перебував на студіях у Кракові. На феріях був у Снятині в домі родичів. Десь з кінцем липня приїхав до Снятина Книш до свого товариша Стефаника і там перебував до половини серпня. Свідка з Книшем познайомив Стефаник, разом ходили що-дня купатися, вечором грали в карти і слухали радія. Подробиць не пригадував собі докладно підчас переслухувань його у слідчого судді в Кракові, а так само тепер і тим вияснює деякі неточности у своїх зізнаннях.

Свід. *Текля Бажанська* зі Снятина стверджує, що Книш в її домі коротко мешкав у липні 1930 р. Де мешкав пізніше, цього не знає. Ближчих подробиць про побут Книша у Снятині не знає.

Св. *Е. Керницька*, укінчена гімназистка, памятає Книша з минулорічних ферій. Бачила, як ходив на пляжу і до купелі. 30. VII. був також на пляжі. Симпатизувала з Книшом і мала суперницю в особі своєї товаришки М. Столярської, яка приїхала до Снятина 30. липня м. р.

Останній свідок *В. Дутчакова*, касієрка Нар. Торговлі в Снятині, пізнала Книша після свого повороту з відпустки в склепі 31. VII. м. р. Позатим не вносить нічого маркантнішого до розправи.

Предсідник взиває після того вдруге на салю Е. Керницьку і питає, чи має лист Столярської до неї в справі свого приїзду. (Столярську покличе предсідник на свідка в цій справі).

Вкінці *прокуратор* предкладає „Сурму" зі статтею „Наші вороги" і статті з „Юнака" до прочитання.

Біля 3. год. після полудня предсідник замкнув розправу до четверга.

——o——

Дописи.

КАЛУШ. (Спортово- вокальний вечір Т-ва „Чайка"). До рідких явищ у провінціональному місточку належить добра імпреза. Програма і добір сюжету не все підходить під мистецький рівень і ледве чи часто вповні вдоволяють вироблений смак добірної публики. До цих рідких, добре заранжованих імпрез у нашому місті треба зачислити уладжений в неділю 8. листопаду ц. р. „Спортово-Вокальний Вечір" Т-ва „Чайка" в Калуші. Програма цього „вечора" зладжена була з підчеркненням цілей Т-ва: пропаґанди спорту. Прихильники спорту (а їх серед українського суспільства не так то багато) мали приємність бачити на сцені гарно виведені й ефектовні ритмічні вправи і вежі, симпатичний балет (метеликів і русалок), до підготовки яких в першу міру причинилися пп. Книшівна й О. Кочан. При цій нагоді дав теж пізнатись ширшому калуському громадянству зорґанізований і добре в матеріялі хор під проводом дир. Ст. Бартка. Виведені ним 3 пісоньки („Сонце заходить...", „А хто бачив, а хто чув...", „За річкою, за Дунаєм") викликали рясні оплески. Правдивою новістю у нас, що залишила у видців симпатичне враження були „марморні статуї" п. Сенчини, що в 11 явах відтворив клясичні, старинними грецькими мистцями залишені нам скульпторські памятники (дискобол, дорифор, Аполльон, Менелай і ін.). Жаль лише, що добрий настрій і гарні зорові враження зіпсував дещо задовгий реферат п. В. Люпуля, що радше підходив до читання в тіснішому гурті, в той час, коли при точці „марморні статуї" аж просилося сказати пару слів пояснення. **Ф. Б**

——o——

СПОРТ.

Карпатський Лещетарський Клюб у Львові подає до відома, що Загальні Збори К. Л. К. дня 30. X. ц. р. вибрали такий виділ на діловий рік 1931/32: голова: інж. Ю. Мудрак, заст. голови: Володимир Паньків, секретар: інж. Юрій Крохмалюк, скарбник: Анна Говикович, справник: Яр. Макарушка, господар: С. Рожанківський. Надзірна рада: інж. Л. Шепарович, В. Паліїв, інж. О. Пежанський. Мировий суд: інж. Роман Сенишин. — Переписку прохаємо слати на адресу: Інж. Ю. Крохмалюк, Львів, Міцкевича 22. — **Виділ К. Л. К.**

——o——

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз" платив кооперативам дня 11. XI. ц. р. за масло експортове та десерове пріма 3·20 зол., за літру молока 28—29 сот., літру сметани 1·30 зол., коцвець 6·70—6·80 зол.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр:

Четвер, 12. листопаду, година 7·30 веч. „Вакації Донжуана" (премієра).

Пятниця, 13. листопаду, год. 7·30 веч. „Вакації Донжуана".

Субота, 14. листопаду, година 3·30 поп. „За сімома горами" (найнижчі ціни); год. 7·30 веч. „Вакації Донжуана".

Неділя, 15. листопаду, година 3·30 поп. „За сімома горами" (найнижчі ціни); год. 7·30 веч. „Вакації Донжуана".

Понеділок, 16. листопаду, год. 7·30 веч. „Вакації Донжуана".

Театр Ріжнородностей:

Четвер, 12. листопаду, година 7·30 веч. „Вірна любка".

Пятниця, 13. листопаду, година 7·30 веч. „Радісне знання".

Субота, 14. листопаду, година 3·30 поп. по знижених цінах „Казки" для дітей — година 7·30 веч. „Вірна любка", комедія.

Неділя, 15. листопаду, година 12. впол. Поранок по найнижчих цінах. Виступ Ренї Божиняни; година 3·30 попол. „Радісне знання"; година 7·30 веч. „Вірна любка".

Понеділок, 16. листопаду, год. 7·30 веч. „Вірна любка".

Кіна.

АПОЛЬО: Звукова фільма „Світла великого міста" (Чарлі Чаплін).

КАСІНО: Звукова фільма „Жоржетине кохання".

КОПЕРНИК: „Марлена Дітріх як Х-27".

НЕВ: „Там, де Волга пливе" („Відродження").

МАРУСЕНЬКА: „Марлена Дітріх як Х-27".

МІРАЖ: „Втеча від кохання".

ОАЗА: „Король джезу".

ПАЛЯС: Звукова фільма „Лідіом" (на основі Фр. Мольнара).

ПАН: „На крок від ганьби". „Поліцмайстер Тагеєв".

ПАСАЖ: „Підводне човне С. 13." та додатки.

ПРОМІНЬ: „Отруйник" (Конр. Файдт).

СОНЦЕ: „Чортиця з Триполісу".

СТИЛЕВЕ: „Під кровлями Парижа".

УТІХА: „Бруковий метелик" (Мей Вонг), „Гасанова пімста" (Том Мікс).

ХИМЕРА: „Король Парижа" (Іван Петрович).

Програма радіо.

Субота, 14. листопаду 1931.

Ляйпціґ (259,3) 20·00 Концерт. **Брно** (341,7) 21·00 Танкова музика. **Льондон** (356,3) 19·30 Концерт. **Гамбурґ** (372,2) 20·00 Веселий вечір. **Букарешт** (394,2) 19·30 Опера. **Сотенс** (403,8) 22·15 Танкова музика. **Берлін** (419) 15·20 Веселі числа. **Харків** (426) 15·00, 18·00, 20·00 Концерти. **Рим** (441,2) 21·00 Опера. **Гельсінґфорс** (453,2) 18·40 Концерт. **Лянґенберґ** (472,4) 17·00 Мандоліністи. **Прага** (486,2) 19·55 Пісні. **Мілано** (500,8) 21·00 Народний вечір. **Брукселя** (508,5) Вечір музики. **Відень** (516,4) 23·00 Танкова музика. **Рига** (524,5) 19·03 Веселий вечір. **Мінхен** (532,9) 19·05 „Морська мушля співає". **Будапешт** (550,5) 19·00 Хор. **Любляна** (575,8) 20·00 Веселий вечір. **Ленінград** (1000) 16·30 Концерт. **Осльо** (1071,4) 18·15 Народня музика. **Калюндборґ** (1153,8) 21·00 Данські пісні. **Москва** (1481) 13·00, 21·00 Концерти. **Кеніґсвустергавзен** (1634,9) 15·45 „Допомога жінок". **Париж** (1724,1) 21·45 Оперетка.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Пятниця 13. листопаду 1931.

Львів (380,7) 11·40 Перегляд краєвої преси ПАТ. 11·58 Час із Варшави. 12·10 Про погоду дня. 15·05 Господарська оповістка. 15·15 „З життя польських співаків". 15·25 „Шлях поступу та господарського розвою". 16·20 Відчит. 16·40 „Дивогляди з царства часописів". 16·55 Навчання англійської мови. 17·10 Про Арт. Шніцлера. 17·35 Народні танки. 18·50 Всячина. 19·15 Перегляд господарської преси. 19·45 Радієвий денник. 20·00 Музична гутірка. 20·15 Концерт. 22·40 Доповнення денника. 22·45 Про погоду дня. 22·50 Спортові новини. 23·00 Танкова музика. Грамофонові кружки: 12·15, 15·45, 19·40.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

„Заграва" український театр під адм. І. Волощука.

МОСТИСЬКА:
13. XI. „Хмара".
14. XI. „Ромео і Юлія".
15. XI. „За друзі своя". 8·7

Проф. Егон Петрі матиме в перших днях грудня ц. р. лекції в музичній школі **С. Каспарек**. Вписи приймає канц. школи, вул. Кохановського 4, тел. 85—43.

В виказі жертв, зложених в „Дні Студента" дня 5. вересня 1931, оголошеного в „Ділі" ч. 247. з датою 3. листопаду, пропущено з повіту Золочів такі місцевости: Соколівка 12·92, Кути 38·30, Цішки 10·—, Хватів 7·20.

VI. Звичайні Загальні Збори Т-ва Українських Студентів Львівської Політехніки „Основа" відбудуться в неділю 15. листопаду 1931 р. в год. 9·30 рано в авлі Академічного Дому при вул. Супінського ч. 21. з порядком, поданим в „Ділі" ч. 251. з дня 7. XI. ц. р. — **Виділ.**

За редакцію відповідає **Олександер Костик**. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.